

*Збаразька централізована бібліотечна система
Методично-бібліографічний відділ*

Серія: «Духовні острови
мого народу»

Забута пісня села

*Пошуково-дослідницька робота
бібліотекарів Збаразької ЦБС*

м. Збараж
2016 рік

ББК 82.3 (4Укр-4Тер)
З-12

Упорядник	Т. Кульпа, завідувач методично-бібліографічного відділу центральної бібліотеки Збараської ЦБС.
Комп'ютерний набір	Г. Бондар.
Відповідальна за випуск	О. Бойко, директор Збараської ЦБС.

З 12 Забута пісня села [Текст]: пошуково-дослідницька робота бібліотекарів Збараської ЦБС / Збараз. централіз. бібліот система; метод.-бібліогр. від.; упоряд. Т. Кульпа. – Збараж, 2016. – 58 с.

Наш народ має багату скарбницю пісень, казок, легенд, переказів, дум, якими можна пишатися як райськими квітами. Деякі з них пройшли крізь довгі століття і ще сьогодні причаровують блиском дорогоцінних самоцвітів

Інформація буде корисна усім, кому не байдужа доля народного мистецтва.

ББК82.3(4Укр-4Тер)

© Збараська централізована бібліотечна система, 2016

Від упорядника

*О пісне! Від народу кров і плоть
Ти узяла, щоб лиш йому служити.
Тебе ніхто не може побороти,
Бо вільний дух твій правдою
повитий.*

*Народна пісня – голос невсипущий,
Душі людської вічне відкриття,
Вона ніколи, як і хліб насущний,
Не вийде з моди суцього життя.*

Пісня... Українська... Народна... Милозвучна... Лине віками по Україні. Чарують нас мелодійні пісні та думи.

У народі говорять: «Пісня ні в злу, ні в добру годину не покидає людину». Вона з нами всюди, скільки стоїть цей світ. Лагідний материн наспів сповнений любові до людей, природи, до всього живого. Під цей спів виростили поети, композитори, філософи, хлібороби, захисники рідної землі.

Є давня легенда, пов'язана з пісенністю українського народу. У ній розповідається про те, що Господь обдаровував усі землі світу багатством, тож українській землі, яка постала перед ним останньою, не залишилося нічого, окрім народної пісні. Мабуть, ця легенда виникла в часи великих бід, що випали на долю нашого краю. Та пісня, пообіцяв Господь, допоможе людям пережити всі лиха та ще й нестиме радість та світло.

В українських піснях живе вся історія нашого буття. У них і кохання, і побутове життя, і праця, і військова слава. Українські пісні надзвичайно мелодійні, щирі та прості. Вони нікого не залишають байдужим. Незважаючи на те, що багато з них народилися з болю, вони несуть світло та свято життя. У наших піснях немає жорстокості, агресії, навпаки – прагнення щастя, любові і добробуту, гумору, що найкраще характеризує

національні риси нашого народу. Без рідної пісні, як і без рідної мови, людина не може висловити своїх почуттів.

Народну пісню треба берегти, бо в ній невичерпні багатства душі цілого народу.

Минають століття, змінюються устрої, потрясають світ війни і землетруси, на зміну одним поколінням приходять інші, зі своїми смаками та уподобаннями. А народна пісня залишається через усі злигодні та поневіряння проносить свою нев'янучу красу. Бо вона – це голос вдачі, втілення моралі, мрії і прагнень. Пісня така ж нездоланна і безсмертна, як і той народ, який її створив.

Був час, коли ми не шанували народну пісню, як належить, не берегли. Тому багато чого втрачено, загублено безслідно.

Та останнім часом з народною піснею сталося диво: вона повірила в себе, в свою силу і красу, піднеслася і зазвучала на повний голос.

Межа цього посібника – відтворити забуті пісні села, дорогоцінне надбання нашого народу. Пошуково-дослідницькі роботи бібліотекарів Збараської ЦБС розміщені в алфавітному порядку назв бібліотек.

Електронну версію посібника розміщено на веб-сайті Збараської ЦБС: <http://zbarazh-library.com.ua/index.html>.

Забута пісня села

(записано зі слів нижчевказаних людей)

Бібліотека-філія с. Бутин

*Матеріал збирала:
Ванжула Д. В., бібліотекар
бібліотеки-філії с. Бутин*

Ой припав сніжок на мій поріжок, роззілявся водою,
Ой зазеленився барвінок узимою.

Ой чи від роси, чи від ясного сонця,

В дівчини козак вже стоїть край віконця.

Не стій, козаче, коло моєї хати,

Казала й кажу - не віддасть мене мати.

Козак з-під вікна – та й до другої дівчини,

Вчора звечора зробили заручини.

Іде дівчина вулицею та й плаче,

Кидай же її, сватай мене, козаче.

Ой ти, дівчино, ти пахучеє зілля,

як тебе не взяв, то прошу на весілля.

Не проси мене, проси свою родину,

Щоби ти женився щодень та щогодини.

Не проси мене, проси свого роду,

Щоби ти женився, як вітер понад воду.

*Записано від Ткачук
Єфросинії Миколаївни, 1924 р. н.*

Бібліотека-філія с. Великі Вікнини

*Матеріал зібрала:
Міганович Л. С., бібліотекар
бібліотеки-філії с. В. Вікнини*

Ой, дівчата ви мої,
Не йдіть замож молоді,
Бо я вийшла молода -
Тепер я знаю яка біда.
Рано встати, пізно лягти
Хату замести, води принести
Часом до міста треба піти.
До міста йду я спішучи,
А з міста йду я плачучи.
А мій миленький вдома п'яний
Побив посуду в дрібні куски.
Я ті кусочки збираю
Платочком сльози втираю.
Ой, мамо, мамо моя,
Яка нещасна доля моя.
Я ті кусочки збираю
Платочком сльози втираю.
Ой, тату, тату, таточку мій,
Який нещасний той замож мій.
Ой, дівчата, ви мої,
Не йдіть замож молоді,
Бо я вийшла молода,
Тепер я знаю яка біда.

* * *

Була молода,
Цвіла як рожа,
А він за мною слідом ходив.
Ходив за мною
І тяжко клявся,
Що мене любить.
З другою остався.
Покинув мене,
Через вороги
Покинув мене серед дороги.
Покинув мене
Серед долини, серед долини,
А я молода в світі загину.

* * *

На городі верба рясна,
Там стояла дівка красна
Вона красна ще й вродлива,
Її доля нещаслива.
Її доля нещаслива,
Нема того, що любила.
Нема того, що любила
Нема його і не буде -
Розраїли вражі люди.
Розраїли, розсердили,
Щоб ми в парі не ходили,
А ми в парі ходять будем
І друг друга не забудем.

* * *

Стоїть верба над водою,
На яр похилилася.
Чи ти, милий, такий гарний,
Що я так влюбилася?

Я в тебе влюбилася у 18 год
Цілу нічку я не спала
До 12 часов,
А в 12 часочку я заснула
І сон мені приснився.
Сняться мені карі очі
І подружки голосок.
Я з подружкою гуляла
З одной чашки чай пила,
А подружка розпроклята
Мене з пари розвела.
Ой, кину я ключ на воду -
Нехай ключ купається
Дала милому розпусту -
Хай дурак шалатається.

* * *

Ой, вийду я на долину,
Подивлюся на калину -
Долина широка,
Калина висока,
Аж додолу гілля гнеться.
А під тою калиною
Стоють козак з дівчиною.
Дівчинонька плаче -
Сльози проливає,
Свою долю проклинає.
Ой, коли б я була знала
Не йшла б заміж, а гуляла.
У рідного батька, у рідної неньки
Як маківка процвітала.
А тепер я мушу знати -
Пізно лягти, рано встати
Пізненько лягала, раненько вставала
Свою долю проклинала.
Ой вийду я на ту гору,

Подивлюся на той місяць.
Ой, місяцю ясний, який ти прекрасний,
Який замож мій нещасний.

* * *

Ой у полі дві тополі -
Одна одну перехитує,
А в козака дві дівчини -
Одна одну перепитує -
Подружечко любесенька,
Чи бачила мого милого.
Ой бачила, ще й видала,
Ще й трошечки з ним постояла.
А він зітхав, мене питав -
Чого вчора не виходила.

*Записано від Мацюк
Галини Автономівни*

Ой вийду на гору

Ой вийду я на гору, – кожен рядок два рази
На високу кам'яну
Як погляну на долину,
На червону калину.
На калині, на калині цвіт білий
На ній сидить соловей
Соловейку, соловейку рябенький
В тебе голос тоненький
Защобечеш, защобечеш ти мені,
Бо я в чужій стороні.
Бо я в чужій, чужій стороні,
Нема роду при мені
Нема роду, нема роду, родини,
Ні вірної дівчини,
Запрягайте, запрягайте підводу

Поїдемо до роду,
Поїдемо до родини
До вірної дівчини.

Ой у саду, у садочку

Ой у саду, у садочку научала мати дочку.
Научала, говорила, щоб я хлопців не любила.
А я хлопців любить буду } – 2 р.
І за хлопців не забуду. }
Крикнув старший до меншого -
Сідлай коня вороного.
Сідлай коня у сідельце, }
Поїдемо в любе серце. } – 2 р.
Поїдемо в чисте поле,
Там дівчина просо поле.
Просо поле, гречку в'яже }
Влна мені правду скаже. } – 2 р.
Правду скаже – оженюся,
Як не скаже - з коня вб'юся.

Не видно, не видно

Не видно, не видно та й шей не видати
Повів до Дунаю, коня напувати.
На жовтім пісочку два слідочки знати,
А один слідочок коня вороного
А другий слідочок хлопця, хлопця молодого.
Ой, вирву я, вирву з горіха листочок
Прикрию-пристелю милого слідочок.
Прикрию-пристелю, щоб вітер не звів
Роса не припала, щоб мого милого друга не кохала.
Одна полюбила, коника купила
Друга полюбила, вечеряти дала
Вечеряй, козаче, вечеряй, соколе,
Як не маєш жінки - будеш жить зі мною.

Ой, маю я жінку, ще й діточок троє -
Крається серденько дівчині надвоє.
Ой, Боженьку мій, що я наробила -
Козак має жінку, а я полюбила.

*Записано від Кривоzubець
Марії Карпівни*

Біла хата

Де Рось і Росава біжать у Дніпро,
Між ними лежить моє рідне село.
А там біла хата стоїть край села,
Де мама сумує, мене вигляда. } 2 рази
А мама мене виглядає щодня,
Вже з яблунь сухе обламала гілля.
І яблуні білі цвітуть під вікном,
Як мамині скроні, що сиві давно. } 2 рази
Ой, мамо-матусю ти там не журись,
А краще у небо ясне подивись.
Там весну для тебе несуть журавлі }
І я з ними лину на білім крилі. } 2 рази
Де Рось і Росава біжать у Дніпро
Між ними лежить моє рідне село.
А там біла хата, стоїть край села,
Де мама сумує, мене вигляда. } 2 рази

У колгоспі роблю

У колгоспі роблю, буряки копаю,
А як прийде вечір Василя чекаю. – 2 р.
Іде мій Василько, коло меї хати -
В новому костюмі, не можу впізнати. – 2 р.
Добрий вечір, Галю, чого зажурилась
Чи другого маєш, чи важко втомилась? – 2 р.
Другого не маю, важко не втомилась

Ти ідеш служити, а я зажурилась. – 2 р.
Не журися, Галю, не журись за мною
Я піду служити, ти будь ланковою. – 2 р.
Я піду служити, літаком літами
І до тебе, Галю, листи буду слати. – 2 р.
Напишу я листа правою рукою
І пошлю я листа бистрою рікою – 2 р.

Посіяла огірочки близько над водою

Посіяла огірочки близько над водою,
Сама буду поливати дрібною сльозою.
Ростіть, ростіть, огірочки широкі листочки
Не бачила миленького чотири голочки.
А на п'ятій побачила, як череду гнала
Не сказала: «здрастуй милий», бо й мати стояла.
Бо й мати стояла, а батько дивився,
Не сказала: «здрастуй милий», щоби й не сварився.
Ростіть, ростіть, огірочки, така ваша доля,
Полюбила миленького при місяцю стоя.
Не сама я полюбила, полюбила мати,
І сказала мені мати, рушники давати.
Летить орел сизокрилий та й, летючи, криче:
«Перекажи дівчиноньці, що за мною плаче:
Нехай вона та й не плаче, бо й я не журюся,
Нехай вона заміж іде, бо й я оженюся!».
«Бодай тебе та й женила лихая година, -
І зв'язала мені руки мала дитина!».

На чужині

У полі стежка пролягла
Прямо до рідного села,
А я це бачу лиш у сні
Тому, що я на чужині.

На чужині, на чужині,
Ночі короткі, довгі дні.
Дітей нема – поговорить,
Серце щовечора щемить.

} 2 р
.

Садок вишневий, хата та,
Де мене мати вигляда.
А в мене серце у журбі,
Чому це я на чужині.

На чужині, на чужині
Ночі короткі, довгі дні
Дітей нема – поговорить,
Серце щовечора щемить,

} 2 р
.

Ти, дорогесенька моя,
З внучатами, ти не одна,
І мова рідна і земля,
А в мене лиш тут чужина.

На чужині на чужині
Ночі короткі довгі дні
Дітей нема поговорить
Серце щовечора щемить

} 2 р
.

А в мене діти ще малі,
Матусю кличуть уві сні,
Куди поїхала вона,
І що таке та чужина.

На чужині, на чужині,
Ночі короткі, довгі дні.
Дітей нема – поговорить,
Серце щовечора щемить.

} 2 р
.

А ти, мій милий, не журись,
За діточками придивись.
Я повернусь в свою сім'ю
Віддам для вас любов свою.

На чужині, на чужині,
Ночі короткі, довгі дні
Дітей нема - поговорить
Серце щовечора щемить.)

} 2 р
.

А ти, мій милий, не журись
Будем всі разом як колись.
Я повернусь в свою сторону
Забуду все про чужину.

На чужині, на чужині,
Ночі короткі, довгі дні
Дітей нема – поговорить,
Серце щовечора щемить } 2 р.

Поїхали тато в далеку дорогу

Поїхали тато в далеку дорогу
Покинули маму слабу, не здорову.
Ой ти, Галю, Галю молодая,
Покинули маму слабу, не здорову. } 2 р.

Мама скоро встала із ліжка тяжкого
Закликала мама кума молодого.
Ой ти Галю, Галю молодая,
Закликала мама кума молодого. } 2 р.

Іде кум до хати і несе горілку,
Обнімає маму, як кавалер дівку.
Ой ти, Галю, Галю молодая,
Обнімає маму, як кавалер дівку. } 2 р.

Ідять діти з хати, ідять гратись,
Буде їхав тато, дайте мені знати.
Ой ти, Галю, Галю молодая,
Буде їхав тато, дайте мені знати. } 2 р.

Їде, їде тато і ще далеченько,
Де ж тебе подіти, ти моє серденько,
Ой ти, Галю, Галю молодая
Де ж тебе подіти, ти моє серденько. } 2 р.

Сідай, мій миленький, сідай у куточку,
А я йому скажу - посадила квочку
Ой ти, Галю, Галю молодая
А я йому скажу посадила квочку. } 2 р.

Ой, ти, моя мила, ой що ж то за квочка,
 Що у неї на шиї вишита сорочка
 Ой ти Галю, Галю молодаю
 Що у неї на шиї - вишита сорочка. } 2 р.

А як узяв чоловік дубове полінце,
 Перепало кумові, перепало жінці.
 Ой ти, Галю, Галю молодая,
 Перепало кумові, перепало жінці. } 2 р.

А тепер що я вам скажу, мої начальники,
 Не ходіть до тих жінок, в котрих є чоловіки.
 Ой ти, Галю, Галю молодая,
 Не ходіть до тих жінок, в котрих є чоловіки. } 2 р.

Плаче захмарене небо

Плаче захмарене небо, в роздумах клени сумні
 Нам зустрічатись не треба, стиха ти мовив мені.

Словом мене не пораниш, вірність тобі збережу,
 Хоч ти мене покидаєш, знай, що тебе я люблю. } 2 р.

Хоч на полях громовиця, ти не лякайся в пітьмі
 Часто мені будуть снитись, очі твої чарівні.

Словом мене не пораниш, вірність тобі збережу,
 Хоч ти мене покидаєш, знай, що тебе я люблю } 2 р.

Справжнє то щастя кохати, раз його доля дає:
 «Як ти посмів розтоптати, перше кохання моє?»

Словом мене не пораниш, вірність тобі збережу }
 Хоч ти мене покидаєш, знай, що тебе я люблю. } 2 р.

Падають сльози як роси, зрада пече буз вогню
 Тільки душа не попросить, в тебе ні краплі жалю.

Словом мене не пораниш, вірність тобі збережу }
 Хоч ти мене покидаєш, знай, що тебе я люблю. } 2 р.

Більше побачень не буде, різні лежать нам путі,
 Тільки серце моє не полюбить більше нікого в житті.

Словом мене не пораниш, вірність тобі збережу }
 Хоч ти мене покидаєш, знай, що тебе я люблю. } 2 р.

Чом ти, мати, не впізнала

На краю села хатина,
Похилилася вона,
Там жила мила Ярина,
Одинокая сама.

Її люди говорили:
«Скоро вернеться твій син!»
Вона людям отвічала:
«Вже давно убитий він...»

Раз увечері пізенько,
Як заснуло все село
До Ярини потихеньку,
Хтось постукав у вікно.

Відчиняла, не спитала,
Не спитала, хто такий,
А приходить на костілях,
Ще й без правої руки.

Відчиняла, не спитала,
Не спитала звідкілля:
«Чи ти мати не впізнала
Свого сина Василя».

Як я тебе проводжала
Здорового як орла,
А тепер я тебе бачу
Інвалідом навсігда.

*Записано від Гонти
Надії Данилівни*

Бібліотека-філія с. Залісці

*Матеріал збрала:
Формазюк А. Ф., завідувач
бібліотеки-філії с. Залісці*

А в нас нині не неділя,
А в нас нині колодія,
А нам нині не робити - }
Колодочку волочити } 2 р.

На колодку ходила,
Щоб капуста родила,
А з колодки йшла, }
Щоб капуста росла } 2 р.

А з колодки йшла, спотикалася,
Щоб капуста росла, виверталася. - 2 р.

А бралася за боки, щоб родили буряки,
А бралася за стегняки, щоб родили пастерняки - 2 р.

І капустиця і оселниця,
Одну дівку полюбив, друга – сердиться. - 2 р.

І капустиця і качанячко
Чорнявая дівчиноньк - то коханячко - 2 р.

Ой Семене, Семене іди сядь коло мене
Я коралі повішу і Семена потішу. - 2 р.

Ой упала колодочка з печі, та й побила Семенові плечі,
Ото тобі, Семене, за мене, що не ходив звечора до мене -2р.

Ой колодко, колодію, де я тебе заподію,
Поховаю під вербою і заплачу за тобою. - 2 р.

Шумить дуб зелений

Шумить дуб зелений, шумить дуб гіллями

Шумить дуб гіллями, шумить.

Козаче, соколе, порадь, що робити,
Тоді коли серце любить. } 2 р.

Козаче, соколе, болить моє серце

Болить моє серце, болить,

Бо ти не приходиш, мене залишаєш,
А хочеш другую любить } 2 р.

Козаче, соколе, згадай тихий вечір,

Коли ми гуляли в саду.

Ми так обнімались, як голубів пара
І ти говорив: «Ще прийду». } 2 р.

Шумить дуб зелений, шумить дуб гіллями

Шумить дуб гіллями, шумить.

Козаче, соколе, порадь, що робити,
Тоді коли серце любить. } 2 р.

Ой рожа, ти рожа

Ой, рожа, ти рожа, ти січена

Ой, коли ти, рожа, посаджана - кожен другий рядок 2 р.

Навесні, навесні я садилася,

До дівчини у віконце похилилася.

Щоб дівчина від сну пробудилася

Нагадала собі з ким любилася.

Пригадала собі з ким любилася

Чи на рік, чи на вік розлучилася.

Чи на рік, чи на вік, чи на завсіди

Прийде, прийде мій, миленький, хоч на сусіди

* * *

Тоді тобі дівчинонько, жаль буде,
Як минеться тая зима, літо буде.
Будуть твої подруженьки вінки плести
Через твоє подвір'ячко будуть нести.
А ти будеш край віконця стояти
Будуть тебе дрібні сльози обмивати.

Віват

Музики, музики, починайте грати,
Бо я починаю вівата співати.
 Дарую вам, діти, дарую, дарую,
 Що є найдорожче я вам не жалую.
Дарую вам, діти, рубля золотого,
Щоб ви не забули про батенька свого.
 Дарую вам, діти, золоті червінці,
 Щоб ви поклонились рідненькі матінці.
Дарую вам, діти, правою рукою,
Щоб так щастя плило, як вода рікою.
 Дарую вам, діти, на оті тарелі,
 Щоб ви так любились, як в небі ангели.
Дарую вас, діти, гілкою міртуса,
Хай вас благословить молитва Ісуса.
 Дарую вас, діти, квіткою лілії,
 Хай вас благословить молитва Діви Марії.
Дякую вам, люди, що ви послухали,
Дякую музикам, що так файно грали.

* * *

Усі поля поорані, тільки одна смужка
Подруженька іде замуж, а я в неї дружка.
 Подруженька іде замуж, а я ще не вважаю,
 Ой, бо я ще на нивоньці снопика не зв'язу.

Як не зв'яжу з жита, то зв'яжу з пшениці,
Як не піду восени, то піду в м'ясниці.
Подивіться, матінонько, яка файна пара
Ви зі мною сварилися, що я сподобала.
Нащо було сваритися, нащо було гризти,
Подивіться, матінонько, обоє паристі.

* * *

Ой у саду сосна висока виросла
Пригадай, дівчино, при кому ти росла.
А чи при батеньку, а чи при матінці,
Пригадай, дівчино, як то було дівці.
Дівці погуляти, дівці поспівати,
Дівці на весіллі переночувати.

Записано від Стаднюк Надії

Бібліотека-філія с. Киданці

*Матеріал зібрала:
Астраханцева С. Б., бібліотекар
бібліотеки-філії с. Киданці*

Ой сів жи я в лісі під дубком,
Підпер жи я ся правою рукою.
Летить зозуля кукаючи,
А я за нею, гукаючи:
«Ой зозуленько, зозуле сірая,
Відпроводи мене з того лісонька».
«А я в лісоньку вихована,
Я край ліса не літала».

* * *

- Ой ти, гора крем'яная,
Лупайся, лупайся.
Ти, дівчино, кого любиш
Признайся, признайся.
- Чи то ж би я з піску була,
Щоб я ся лупала.
Чи то ж бо я дурна була,
Щоб я ся признала.

* * *

Ми – українські партизани,
Нащадки славних козаків,
Щоб нарід визволить з кайданів,
Ми б'єм комуну і ляхів.
 Вже грають сурми, близько воля,
 Вже рветься серце, кличе кров,
 В огні кується наша доля,
 Стають заковані з оков.
Ми – українські партизани,
Ми знаєм, що такеє страх,
Родина наша вирізана,
А хата - в лісі, у ярах.
 Вже грають сурми, близько воля,
 Вже рветься серце, кличе кров,
 В огні кується наша доля,
 Стають заковані з оков.

* * *

Копав, копав криниченьку
Неділеньку – дві,
Любив, любив дівчиноньку
Людам – не собі.

Ой, жаль – жаль серцю буде,
Візьмуть її люди, візьмуть
Її люди – моя не буде.
Ой, жаль – жаль.

А вже з тої криниченьки
Орли воду п'ють,
А вже мою дівчиноньку
До шлюбу ведуть.

Ой, жаль – жаль серцю буде,
Візьмуть її люди, візьмуть
Її люди – моя не буде.
Ой, жаль – жаль.

Один веде за рученьку,
Другий – за рукав,
Третій стоїть, гірко плаче
Любив, та й не взяв.

Ой, жаль – жаль серцю буде.
Візьмуть її люди, візьмуть
Її люди – моя не буде.
Ой, жаль – жаль.

* * *

Там, на горі, больниця стояла,
В тій больниці Маруся лежала.
В тій больниці Маруся лежала,
Чорним шовком голову зв'язала.

Ой, їхали три козаки з полком,
Розв'язали Марусі головку.
Перший каже: «Я Марусю люблю»,
Другий каже: «Я сватати буду».

Третій каже: «Я ще молоденький,
Піді мною коник вороненький.
Першим конем - до моря доїду,
Другим конем - море переїду.

Третім конем - на камені стану,
З-під каменя зіллячко дістану».

Їде козак попід пагорбами,
Зустрічає Марусю з дружками,
До дружок сміється, моргає,
До Марусі шабельку виймає.
Та шабелька дзвеніла – бриніла,
Вже й в Марусі головка злетіла.
Оце тобі, Марусю, весілля,
Щось послала козака по зілля.

* * *

Ой вставай, ой вставай, народе,
Настав день щастя і свободи.
Хай живе український народ.
Вороги, вороги прокляті,
Наш народ до боротьби завзятий.
Хай живе український народ.
Ой ставай, ой ставай, Богдане,
Хай ще раз Україна стане.
Хай живе український народ.

*Записано від Малюти Майї
і Малюти Софії*

Бібліотека-філія с. Кинахівці

*Матеріал збирала:
Подганюк Л. С., бібліотекар І к.
бібліотеки-філії с. Кинахівці*

Айстри білі

В моїм садочку айстри білі
Склонили голову в журбі,
В моєму серці гаснуть мрії
Чужою стала я тобі.

В моїм садочку айстри білі
Ти помагав мені полить,
З тих пір я мрію про кохання,
З тих пір душа моя болять.
Як ти проходив біля ставу,
Я задивилась на твій стан
Стояла довго під вербою,
Поки вечірній впав туман.
Тумани впали я стояла:
Вечірня зіронька зійшла
Вже кличе мати вечеряти,
А дочка дальше в сад пішла.

Дівоча коса

Ой у полі по долині
Вечір вистелив росу,
Покохав козак дівчину
І не займану косу.
А вона його питала,
Чи ти вірно покохав,
Якщо – ні, його питала,
Щоб коси він не займав.
Ой у лузі по долині
Ранок вистелив росу,
Наказав козак дівчині,
Що косу я розплету.
А вона його чекала,
Вірила його словам,
Не давала русу косу
Розплітатъ чужим рукам.
Ой у лузі по долині,
Ти чекай, а я прийду,
Наказав козак дівчині
Замість радості - журбу.
Ой у лузі, по долині

Із дівочих сліз роса.
Посивіла та дівчина
І не займана коса.

Ой світить місяць

Ой світить місяць, ой світить ясний,
Щоби щовечора світив,
Якби мій милий був такий добрий,
Щоби щовечора ходив.

Якби на небі хмари не було,
То я б щовечора світив,
Якби у мене другою не було,
То я б щовечора ходив.

В моєму саду зацвіла роза,
Там гарна пара стояла.
Там гарний хлопець грав на гітарі,
А соловейко щебетав.

Цілував личко, цілував очі,
Цілував милої уста
І стиха стиха шептав на вухо,
Мила, скажи чи ти моя?

Мила до нього пригорнулась
Біленькі ручки простягла
І стиха стиха прошепотіла -
Милий ти мій, а я твоя.

Поцілувались і розійшлися,
Милий гітару свою взяв,
А соловейко у садочку
Ще довго, довго щебетав.

Журавлі

В синім небі вечірньою порою -
Журавлі, журавлі, журавлі
Може бути, якраз вони сядуть
У моєму далекім краю. } 2 р.

Журавлі мої милі, хороші,
Якщо будете в тому краю.
То не в службу, а в дружбу попрошу -
Відшукайте матусю мою. } 2 р.

І як вечір червоно-блакитний
Розіллється у тій стороні,
Передайте привіт її від мене
Журавлиною мовою ви. } 2 р.

В синім небі ще дуже раненько,
Журавлі прилетіли туди
І кружляли кружляли над хатою -
Викликали матусю мою. } 2 р.

На вулицю вийду

На вулицю вийду, на вулиці хлопці,
Та того я люблю, що в білій сорочці
Василю, Василю біда би тя біла,
Скільки хлопців було, лем тебе любила.
Гей я гей, лем тебе любила.
Буду тя Васильку у візку возити,
Аби тя крім мене другі не любили.
Ой казав Василько - відтворай ворота
Чекай до неділі, бо нині субота.
Гей я гей, бо нині субота.
Василю, Василю як ми будем жити,
Бо я люблю спати, а ти любиш пити.
Ой люблю я люблю так свого Василя,

Як би річка текла я би ся втопила.
Гей я гей, я би ся втопила.
Тече річка, тече, на камені кручі,
Нас Васильку із тобою ніхто не розлучить.
Гей я гей, ніхто не розлучить.

*Записано від Гончарук
Зої Кузьмівни*

Бібліотека-філія с. Охримівці

*Матеріал зібрала:
Добровольська О. В., бібліотекар
бібліотеки-філії с. Охримівці*

Я сьогодні, щось дуже сумую -
Про козацьку долю згадав
І про славу твою, Україно,
Що колись, я мов сокіл, літав.
Боронив я, тебе, Україно,
Від московських завзятих кайдан
Тоді слово про мене лунало
І боявся її яничар.
Вдарив дзвін у щасливу годину,
Розбудив своїх вірних синів
Ти воскреснеш, моя Україно,
В давній славі і в блиску давнім.
Плачуть вірні сини України,
Плачуть, мріють ліси і поля,
Плачуть діти, рожеві квіти,
Що так марно проходять літа.

У темному лісі

У темному лісі під білом березом,
там соловейко пісню співав,
лежить там убитий стрілець молоденький,
а тіло ніхто не сховав.
Лежить він убитий три дні і три ночі,
аж тіло зчорніло його,
зрубали ялину, сплели домовину
і вночі ховали його.
Як його ховали, то гармати грали,
а соловей пісню співав, а зорі світили
в його карі очі, як він ся з родином прощав.
Прощай, рідний батьку,
Прощай, рідна мати і ти,
Найдорожча, прощай
Я більше не повернусь до рідної хати,
я більш не побачу свій край.

Там за лісом

Там за лісом йшла підвода,
а на ній червоний хрест,
а з підводи чути голос -
скоро буде вже кінець.
Попереду санітарка,
їй на серці тяжело,
її мужа розстріляли,
серце кров'ю залило.
Один просить - напишіте
лист до мої родини,
другий просить - напишіте
до любої дівчини.
Вона пише, він диктує,
як ся маєш, дорога,
я на фронті легко ранен,

скоро буду вдома я.
Одна рана невелика -
до коліна без ноги,
друга рана - чуть помітна -
по плече нема руки.
Не плач, батьку, не плач, мамо,
бо я знаю, за що йду,
бо я знаю, за що гину
за Україну рідну.
Він сказав, останє слово,
Обернувся до стіни,
І відкинув праву руку -
І скінчив життя своє.

Пісня

У лісі, у темному,
серед пахучих трав,
лежить козак ранений,
лежить, неначе спить.
Від вітру потемніло
козацькеє чоло,
згасають карі очі,
личко, як полотно.
А у неділю рано,
як почало світати,
біжить якась дівчина,
біжить вона до нас.
Прибігла у садочок,
де милий її лежить,
ой, милий, серце моє,
а що ж тебе болить
Болить мене миленька,
тай правая рука,
що її поранила
куля ворожая.

А у неділю рано,
як ворон закрячав,
заплакала дівчина,
як милий умирав.
Не плач, не плач, дівчино,
не плач і не ридай,
піді в садок вишневий -
іншого пошукай.

Галина

Як би то вечір, якби скоріше,
щоб ще кохання не забудь,
щоб ту Галину – гарну дівчину,
ще раз до серця пригорнуть.
Ой знаю-знаю, любий козаче,
що ти нас - троє полюбив,
тільки не знаю, любий козаче,
котру на серці залишив.
Одну полюбив за розум єї,
другу полюбив - за красу,
третю полюбив сумна ходила
і ту на серці залишу.
Ішла Галина доріженькою,
там де стояли парубки,
глянула в очі своєму милому,
облили сльози її гіркі.
Милий побачив свою Галину
і так до неї підійшов
і «добрий вечір» сказав, серденько,
і у личенько поцілував.
Ой не цілуй ти мене зрадливо,
і не губи моєї душі,
ти присягався любить довіку,
тепер стидайся своїх очей.

Пішла Галина в садок вишневий,
Та й стала пісеньку співать,
а соловейко розщебетався
та й став розлуку її казать.
Галино любя, Галино мила,
так соловейко щебетав,
що вчора вечір, темної ночі
взяли розлуку обоє.
Пішла Галина край беріженька,
там де стояли кораблі
скочила в воду і все затихло -
знайшла притулочок собі.
Почав дрібненький дощик падати,
на світі стала тишина,
усі дівчата сидять по парі,
а мої Галочки нема.
Пішов Василько край беріженька,
вийняв хустинку з рукава
кинув на фалю, забери, Галю,
тую хустинку, щось дала.
Кинув на фалю, забери, Галю,
тую хустинку щось дала,
накрій личенько і чорні брови,
щоб не зчорніли, як земля.
Ой став дрібненький дощик падати,
на світі стала тишина,
скочив Василько до Галі в воду,
щоб Галі парочка була.

Волошки

Ох, волошки, волошки,
чом ви не жовті, а сині -
ви у моєму житті,
спомин сумний залишили.

Бачу я рідне село,
жив я маленьким у ньому,
Оля для мене була,
вірна подруга в усьому.
Було, над річку підем,
я волошок назбираю,
синім вінком з волошок
милу свою уквітчаю.
Оля сплела з них вінок
і уквітчала голівку
з криком шаленим, страшним,
кинулась Оля у річку.
Олю, моя дорога,
Олю, моя жартівлива,
Олю, навіщо Тебе,
рано забрала могила.

*Зі слів Кучерук Євгенії
Василівни, Парянна Євгенія*

Бібліотека-філія с. Решнівка

*Матеріал зібрала:
Шевчук Н. П., бібліотекаря
бібліотеки-філії с. Решнівка*

Прощаюсь ангел мій з тобою

Прощаюсь, ангел мій, з тобою
Прощаюсь, може навсїгда,
Бог не надїлив нас судьбою,
Що ти не мій, я - не твоя
В гаю, в гаю десь там далеко,
Кує зозуля над селом,

Там соловей гарно щебече,
Прощає вірную любов.
Любив, любив, любити буду
В якій не буду стороні,
Повік тебе я не забуду
Бо, ангел щастя, ти мені.
А як тобі, коли прийдеться,
Шукай мене серед могил
І камінь стиха, затрясється
І скаже, що тебе любив.

Т. Шевченко

Віє вітер

Віє вітер, віє буйний
Дуба нагинає,
Сидить козак на могилі
Та й вітру питає.
- Скажи вітре, скажи буйний,
Де козацька доля,
Де фортуна, де надія
Де слава і воля?
Йому вітер відповідає
Каже - знаю, знаю,
Твоя доля козацька -
В далекому краю.
Твоя доля притоптана
Сивими волами,
Ой сів козак, та й заплакав
Гіркими сльозами

Підемо у бій з ворогами

Підемо у бій з ворогами,
З катами батьків і братів
Глядіть, яка сила за нами -
Поб'ємо усіх ворогів.

Не будем терпіти в кайданах
Мій краю, народе ти мій,
За тебе, за честь і за славу
Йдемо бадьоро у бій.

Хоч голову скласти прийдеться,
І впасти в тяжкому бою
Та піснею смерть ми зустрінем
Про гордість і славу свою.

Ревуть, стогнуть гори-хвилі

Ревуть, стогнуть гори-хвилі
В синесенькім морі,
Плачуть, тужать козаченьки
В турецькій неволі.

Вже два роки я в кайданах,
Мліють мої руки,
За що, Боже милосердний,
Нам послав ці муки.

Де ж ви, хлопці запорожці,
Де ж ви, великої волі,
Чом не йдете визволяти
Нас з тяжкої неволі.

Підборкали яничари
Орлят України,
Підборкали та й поклали
Живих в домовину.

*Записано від Мурзи
Ганни Яківни*

Бібліотека-філія с. Тарасівка

*Матеріал збрала:
Папура Г. Я., бібліотекар
бібліотеки-філії с. Тарасівка*

Шумить гай зелений

Шумить гай зелений, як вітер повіє,
Шумить гай зелений, шумить,
Козаче-соколе, порадь, що роботи,
Тоді коли серце болить.

До мене ти ходиш, із мене смієшся,
А я повірила тобі,
Иди ж ти від мене, шукай собі іншу,
А я піду втоплю себе.

Піду, утоплюся до тої криниці,
З якої ти воду береш,
Ти підеш до неї, води набирати
І там моє тіло знайдеш.

А в неділю раненько, музиченьки грають -
Козака до шлюбу ведуть,
Молоду дівчину кладуть в домовину,
А дзвони так сумно гудуть.

Піду, подивлюся на тую могилу,
Де моя миленька лежить,
- Вставай моя мила, вставай чорнобрива,
Я більш так не буду робить.

Співав маленький соловейко

Пригадай, мила, той тихий вечір
Як я до тебе приходив,
Як ми сиділи під калиною,
Як я до серця тебе тулив.

Тулив, голубив, мов ту дитину
І до серденька пригортав,
І називав я тебе, єдина,
І щохвилини цілував.

Весело зорі нам світили,
Бо чули між нами любов.
По вулицях співи бриніли,
По горах чудний гомін йшов.

Співав маленький соловейко,
Аж похилилася трава.
Він так співав мені миленько -
Невірна твоя дівчина.

Через вороги, через сусіди,
Вона не скаже нічого.
І вже твоєю більш не буде,
Бо вона любить іншого.

Ой, який той світ облудний

Ой, який той світ облудний - кожен рядок 2р.
Світить місяць на полудень.

Світить, світить та й не гріє
За коханням серце мліє.

Візьму ніж і видельце
Згублю душу, проб'ю серце.

Серце проб'ю, душу згублю
За те, милий, що тя люблю.

Сиджу я край віконечка

Сиджу я край віконечка,
На зорі споглядаю,
Чи прийде милий мій, чи ні,
Я так собі гадаю.

Чи прийде милий мій, чи ні,
Що часто так мені сниться,
Приходжу ближче до вікна,
А він стоїть й сміється.

А-га, мила, а-га, мила,
Як тяжко виглядати,
Личко твоє помарніло,
Кохання не впізнати.

То ж дай, мила, уста свої,
Нехай ще раз поцілую,
Серце моє мов жар палке,
Любов до тебе я чую.

Ой не цілуй, ой не цілуй,
Солодкими устами,
Бо все це так минається,
І йде з буйними вітрами.

Тож збережіть серця свої,
Щоб не кохалися з-зарання,
Бо зацвітуть сади навесні,
Не вернеться кохання.

Записано від Матлаги Ганни

Бібліотека-філія с. Травневе

*Матеріал зібрала:
Кузіна Н. В., бібліотекар
бібліотеки-філії с. Травневе*

Заходить місяць за хмари,
За ним дрібненькі зіроньки
Тарасе, ти наш рідний батьку,
Лежиш ти, Тарасе, не чуєш,
Що діється в нас на землі.
Твої діти марно пропадають
Закуті в тяжкі кайдани,
Казав ти, Тарасе, що прийдеш
І зробиш нам лад на землі.
Перестане ляхові служити,
Український нарід молодий.
І все, що пройшло, проминуло
І чорна хмара кругом облягла
На горе синів України
Лиха доля у гості прийшла.
А ми тим гостям не віримо,
Бо вони є наші зрадники,
Вони на нас нападають
В білий день і темної ночі.

* * *

Повій, вітре, на Вкраїну,
Де покинув я дівчину,
Де покинув карі очі
Повій, вітре, опівночі.
Між горами є долина,
В тій долині є хатина,

А в хатині дівчинонька,
Дівчинонька - голубонька.
Повій, вітре, до схід сонця,
До милої, край віконця,
Край віконця постіль біла,
На постелі моя мила.

Нахилися нишком, тишком,
Над рум'яним її личком,
Над її личком нахилися,
Чи спить мила подивися.

Чи спить мила, чи збудилась,
Спитай її, - з ким любилась,
З ким любилась, з ким кохалась.
З ким любитись присягалась.

Як заб'ється в ній серденько,
Як зітхне вона тяженько,
Як заплачуть карі очі,
Вертай, вітре, опівночі.

Коли мила позабула
Та й другого пригорнула,
То розвийся край долини,
І не вертай з України.

* * *

Гей же до бою, браття за волю,
З ворогом лютим час зробити лад,
Вже ревуть гармати, схаменіться кати
Віддай, віддай Україну назад.
Вкраїно-мати, кат сконав недаром
Бились ми за волю,
Кат сконав тобі на щастя і на долю.
Чуєш, сурми грають, ломаків скликають
У ряди збирають гей, націоналісти раз-два
Молоді орлята-хлопці, хлопці-соколята,
Україно-мати кличе нас повстати одностай.

* * *

Вийди стара мати - широка дорога,
Приклониш голову у полі до рова.
Вийшла стара мати, стала на порозі
Обілляли стару матір дрібненькії сльози.
Вийшла стара мати - широка дорога,
Приклонила головоньку уполі до рова.
Лежить стара мати, лежить дні і ночі
Нема мого сина, нема мої доні -
Вже чорнії воронята виклювали очі.
Що порох припаде, то дощик обмисе,
Відказались рідні-діти, ніхто не прикриє.
То тепер стара мати, як та колька коле.
Коле, вона коле, ще гірше, як колька
Виряджають стару мати в найми до польки.
Дякую вам, діти, що так порадили.
Щоби вам Бог дав, щоб того дожили.
Щоб того дожили, щоби дочекали,
Щоби мої ті слова завжди споминали.
Діти мої, діти, нащо вас родити,
Як нема при кому голови склонити.

Я сьогодні від вас від'їжджаю

Я сьогодні від вас від'їжджаю,
Боронити ріднесенький край,
Може вернусь, а може загину,
Ти, дівчино, про мене згадай.
 І згадай ті щасливі хвилини,
 Як любились, кохалися ми.
 Твоє личко - рожевий цвіточок,
 Твої очі чарують мене.
А удома старенькая мати,
Свого сина в вікно вигляда.
Чи вернеться він з чорного лісу,

Чи поліпшить матусі життя?
Ой не плач, не ридай, стара мати,
Твого сина на світі нема,
Він загинув в повстанському бою,
Залишилась могила сумна.

* * *

Там на горі крута вежа,
Там бистра вода тече,
Там дівчина чорнобрива,
Хорошая молода.
 Як погляне бистрим оком,
 Як ся мила засміє,
 То аж серцю легше стане,
 А в козака серце б'є.
Дармо сієш, дівча, квіти,
Вони тобі не зійдуть,
Дармо просиш отця, матір,
Та за мене не дадуть.
 Бо ти іще молодая,
 Отець, мати ще живе,
 Є багатство, красна хата,
 А в тій хаті - все твоє.
А я бідний сиротина,
Степ широкий - то мій лан,
Щабля, люлька – вся родина,
Коник сивий – то мій брат.
 Пощо то є людям знати,
 Де милої ворота,
 Пощо то є людям знати,
 Де кохався сирота.

*Записано від Бенько Марії,
Довгунь Ганни*

Бібліотека-філія с. Федьківці

*Матеріал зібрала:
Баран В. С., бібліотекаря
бібліотеки-філії с. Федьківці*

Шуміла ліщина, шумів тихий гай

Шуміла ліщина, шумів тихий гай,
Зрадливу дівчину козак покохав.
Він клявся, божився, що любить її
Він клявся, божився, зо візьме її.
Дівча не зважало на гріх той тяжкий,
Сказало – козаче, ти матір убий.
Ти матір убий, віднеси у ліси,
А мамине серце мені принеси.
Три дні і три ночі козак сумував,
На четверту нічку він серце дістав.
Прийшов до дівчини, на порозі став,
Мамине серце він їй віддав.
Козаче-козаче що ж ти наробив -
Я пожартувала - ти матір убив.
Ти матір убив, вона в тебе одна –
Мене ти уб'єш, я дівчина чужа.
Козаче, козаче, ти йди у ліси,
Шукай собі пари для своєї краси.
Шуміла ліщина, шумів тихий гай
Зрадливу дівчину козак покохав.

*Записано від Венгринович
Юлії і Левенець Галини*

Бібліотека-філія с. Чернихівці

*Матеріал збрала:
Фірман М. Є., завідувач
бібліотеки-філії с. Чернихівці*

Під тим дубом кучерявим

Ой, у полі, при долині,
Кучерявий дуб стояв
Під тим дубом кучерявим,
Козак дівчину намовляв.

Як підмовив ту дівчину
Сам сідає на коня.
Будь здорова, чорноброва,
Я вже їду назавжди.

А як Галя це почувала,
Стала плакати і ридати
Козакові шкода стало,
Він став Галю підмовляти
Не плач Галю, не журися
Я поїду, повернуся
І з тобою оженюся.

Де ти бачив, козаченьку,
Щоб сухий дуб листя мав,
Де ти бачив, козаченьку,
Щоб багатий бідну взяв.
А багата, то проклята,
Не буде мня шанувати,
А та бідна, біду знає,
Буде мене шанувати.

В тебе воли і корови,
В мене хатоньки нема.
В тебе батько, в тебе мати,
А я бідна сирота.
 Я батькові поклонюся,
 А матінки попрошу,
 Сестрів й братів не боюся
 Візьму бідну сироту.

*Записано від Фірмана
Євгена Васильовича*

* * *

Сідають вечеряти,
А мене молоду,
Посилають по воду
По водицю йду
Як та бджілка брєню,
Дрібненькими сльозоньками
Криниченьки не найду.
 З водицею йду, прислухаюся,
 Хтось в коморі розмовляє,
 Мама сина намовляє.
 Ой сину ти мій, дитино моя,
 Чом горілки не п'єш,
 Чом жінки не б'єш.
Ой мамо моя,
Яка ти зрадлива,
Як я маю її бити,
Коли чужа дитина?
Як я її брав,
Весь світ дивував,
А тепер вона така бідна,
Що я сам її не впізнав.

* * *

А в неділю вранці,
Ще сонце не сходить.
А молодий жовняр
По казармі ходить
По казармі ходить
Шаблю в руці носить.
Пане капітане,
Пустіть мня додому.
Залишив я дівчину,
Та не знаю кому.
Пущу я тя, пущу,
Тільки не самого,
Дам тобі я коня,
Коня вороного
Коня вороного і біле сідельце,
Поїдеш, поїдеш до дівчини
Розвеселиш її серце.

* * *

Не спить мати тої ночі,
Сина доглядає, пісеньку співає.
Ой спи, ой спи, мій синочку,
Та будь мені гідний,
І доглянь мене на старість
І мій вік послідній.
А дитина посміхнулась,
Наче говорила,
Буду гідний, буду добрий
Моя мати, мила.

* * *

Ой ти, горо кам'яная,
Лупайся, лупайся,
А ти, дівчино, кого любиш
Признайся, признайся.
 Хіба би я з піску була,
 То я б ся лупала, лупала,
 Хіба би я дурна була,
 Щоб я ся признала, признала.
Три явори посадила стара мати,
А невістка посадила високу тополю
Три явори прийнялися,
А тополя в'яне.
 Перше ходив щовечора,
 Тепер не заглянеш.
 Чи тобі мати боронить
 Чи іншую маєш.
Мені мати не боронить
І іншої не маю
Через лихі вороженьки
Тебе покидаю.

* * *

На городі верба рясна,
Там стояла дівка красна,
Вона красна ще й вродлива
В неї доля нещаслива.
 А ми в парі ходять будем,
 Як любились так і будем.
 Крикнув старший до младшого
 Сідлай коня вороного.
Та й поїдеш в чисте поле,
Там дівчина просо поле.
Просо поле, гречку в'яже
Вона тобі правду скаже.

Скажи, скажи, дівча правду,
Як не скажеш, то тя заб'ю.

* * *

Стоїть гора високая,
А під горою гай.
Зелений гай, густесенький,
Неначе справжній рай.
 Під гаєм в'ється річенька,
 Як скло вона блистить,
 Долиною широкою,
 Кудись вона біжить.
Біжить вона край берега,
Де в'яжуться човни,
А три верби схилилися,
Мов журяться вони.
 Що пройде любе літечко,
 Настануть холода,
 Осиплеться з них листячко
 Настануть холода.
До вас, ще, верби ви мої,
Ще вернеться весня,
А молодість не вернеться
Не вернеться назад.

Прощався козак зі своєю ріднею

Прощався стрілець зі своєю ріднею,
Від'їжджає в далеку дорогу,
За свій рідний край,
За стрілецький звичай,
Йдемо в бій за свою перемогу } 2 р
 А вітер колише зелену траву,
 Молодий дуб до дуба схилився ,

Листя шелестить, Стрілець вбитий лежить - Над ним коник його зажурився.	}	2 р.
Ой, коню ж мій коню, Не стій наді мною, Я тим часом полежу прикритий, Біжи, коню мій, Скажи ненці рідній, Що я лежу у степу забитий.		
	}	2 р.
Хай батько і мати і ріднії брати, Нехай вони за мною не плачуть, Я в степу лежу, За ріднею тужу Чорний крук наді мною закряче.		
	}	2 р.
Брати за братами їдуть в партизани А гармати всю землю зорали За славу і честь – Лиш березовий хрест Дрібні сльози на грудь покотились.		
	}	2 р.

Згадай мене моя матусю

Згадай мене, моя матусю,
 Згадай мене, що я твій син
 Як був малий, то ти раділа,
 А як підріс - кати взяли.
 Не було сили боронити,
 Не було сили, бо м стара,
 Кати злетілись, мов ті круки,
 І закували юнака.
 І закували у кайдани,
 Стиснули руки замками.
 І забрянчав я кайданами
 Кати промовили - вже йди!

Навколо села зеленіють,
Навколо сади розцвітись,
Сини рідної України
На три дороги розійшлись.
На три дороги розійшлися,
А з тих доріг - на всі стежки
І манівцями так мандрують,
Неначе блуднії сини.
Нехай нас б'ють, нехай катують
Нехай що хочуть нам роблять,
Нехай в Сибір нас засилають
Для них ще прийде помсти час.

Люба матусю

Люба матусю, я все до тебе
Думками лину, як ніч так день,
Тебе я бачу в своїй уяві,
І голос чую з твоїх грудей.
Не плач, матусю, не нарікай же,
Що я кров пила з твоїх грудей,
Не одну нічку ти не діспала,
Я сон зганяла з твоїх очей.
Ти у віночку мене не побачиш,
Дружки до шлюбу не поведуть
Кати прокляті мене замучать,
Без трумла в яму мня покладуть.

Пісня про друзів

Ой усюди тихо, ні гадки про лихо,
Тихим ходом в село заїжджає авто.
Розійшлися кати
Поміж наші хати

Арештують друзів
За підпільну працю.
Друзів арештують,
В'яжуть назад руки
І вивозять друзів
До тюрми на муки.
Там три рази денно
Води ся напили,
А шість разів на день
Нагаями били.
Ой сиділи друзі,
Близько о пів-року
Випускають друзів
Слухати вироку.
Вирок прочитали,
На смерть засудили
Злопотів скоро-стріл
І друзів побили.
Поховали друзів
Та й під старим плотом
І накрили друзів
Гнилим околотом.
Ми їх перехороним,
Під зеленим дубом
І накриєм друзів
Золотим тризубом.
Не одна жертва
Тих героїв впала.
Слава Україні!
І Героям слава!
Прощай, Україно,
Прощай, мамо – тату,
За підпільну працю -
Дістали зарплату.
Прощай, Україно,
Прощай мамо-тату,

Прощайте, друзі,
І ти, тюрма клята.

Кленова балада

Загриміли в полі,
Мов громи гармати,
Стрільця молодого
Виряджала мати.
Витирала сльози
І благала Бога,
Щоб вернув їй сина }
додому живого } 2 р.

А туман – білим полем }
А біда – чорним болем }
А душа – буйним кленом } 2 р.
Зеленим, ой зеленим.

Не плач, моя рідна,
Посивівша мати,
Я пішов на войну
Тебе визволяти.
А як не діждешся
З тої Січі мене,
Посади благаю }
Біля хати клена } 2 р.

А туман – білим полем }
А біда – чорним болем }
А душа – буйним кленом } 2 р.
Зеленим, ой зеленим

Тягнуться до сонця
Стовбури кленові
Зрошені сльозами
Горя і любові.
Довгими ночами

Тихо шепчуть віти,
То твої Україно,
Найдорожчі діти } 2 р.

А туман – білим полем
А біда – чорним болем
А душа – буйним кленом } 2 р.
Зеленим, ой зеленим

Йшли селом партизани

Йшли селом, йшли селом партизани
По землі українській, невірній землі,
І у кожного зброя була за плечами } 2 р.
І у кожного смуток і біль на чолі.

Їм сумно за всю Україну
Та за спалені хати і зрублений сад,
За ту пісню, що чув ти колись, солов'їну, } 2 р.
Але їм вже не було дороги назад.

Бо дорога назад - це неволя,
А ховатися в лісі не будемо ми,
Ми підемо вперед і здобудемо волю } 2 р.
України своєї ми вірні сини.

Хто з них пісню завів і вона пролунала
На всі гори Карпати, на весь рідний край,
Щоби знали усі - Україна повстала } 2 р.
Ти лети наша пісня аж за небокрай.

І не всі повернулись із бою живими,
І не всіх дочекалась рідна сім'я,
Пам'ятайте ж ви їх, пам'ятайте такими, } 2 р.
Пам'ятай, їх завжди, Українська земля.

А я ходжу, як бурлака

А я ходжу, як бурлака,
Ні волі, ні роду,
Ні до кого притулитись, }
Хоч з гори та й в воду. } 2 р.
Батько й мати на Сибірі,
Брат й сестра – не знаю,
А я ходжу затуренний, }
Волі здобуваю. } 2 р.
Наган брат мій, а кріс – батько,
А граната – мати,
Україна – то дівчина, }
Маю що кохати. } 2 р.
Я кохаю Україну,
Як свою дівчину,
Як прийдеться воювати, }
То за неї згину. } 2 р.

Дівчино, ти їдеш далеко

Дівчино, ти їдеш далеко,
В далекі, незнані краї.
І там перебудеш всьо горе }
І знов повернеш до рідні. } 2 р.
А я тут з друзями останусь,
На сторожі рідних країв.
І сміло витатимем волю, }
Що прийде на вістрях мечів. } 2 р.
А як там знайдеш мою маму,
А мати моя ще жива,
Передай дівчино від мене }
Отії прощальні слова. } 2 р.

Я, мамо, під гнутами ката
Своєї душі не зламав,
Як стали судити прокляті,
Пощади й життя не благав. } 2 р.

З далекого краю

З далекого краю
Лелеки летіли,
А одному лелеченьку }
Крилонька зімліли. } 2 р.
Висушила долю
Чужина проклята,
Візьміть мене, лелеченьки, }
На свої крилята. } 2 р.
На свої крилята,
Не кажіть нікому,
Занесіть мня, лелеченьки, }
Мертвого додому. } 2 р.

Там на Волині, опівночі.

Там на Волині, опівночі,
Створилась армія УПА.
Там вже воскресла Україна }
І завитала свобода. } 2 р.
Про контингенти там не знають,
Живуть там люди, як в раю,
Бо за цю волю золотую, }
Пролляла Волинь кров свою. } 2 р.
Горіли села і містечка,
Борці боролись ніч і день.
В перших боях борців за волю }
Поліг Івахів наш Василь. } 2 р.

Поліг в бою, поліг, як лицар,
Поліг, як січовий стрілець,
Ціле життя страждав по тюрмах –
Геройська смерть сплела вінець. } 2 р.

В ріднім селі сестричка плаче,
Щодня виходить за село,
Чи не вертає брат додому,
Чи не побачить більш його. } 2 р.
Не плач, сестричко, не журися,
Поглянь в далеку далечинь,
Твій брат помер, та жити буде }
В піснях майбутніх поколінь. } 2 р.

Ми вище прапор підніmemo,
Тризуб повернем до чола.
І крикнем: «Слава Україні!» }
Так, щоб здригнулася земля. } 2 р.

З Бережан до Кадри

З Бережан до Кадри
Січовики манджали,
То краялось серденько }
І з горя і з печалі. } 2 р.
То краялось серденько,
Не втихло ні на хвилину,
Бо в Бережанах покинув }
Кохану дівчину. } 2 р.
Прощай, моя Олесю,
Дівчино чорнобрива,
Нас нині розлучас }
Та доля нещаслива. } 2 р.

Вовки ми лісові

Гей-гу, гей-га, таке у нас життя.
Наплечники готові, прощай, моє дівча.
Сьогодні помандруємо,
Не знаємо самі,
Де завтра заночуємо,
Вовки ми лісові.

Гей-гу, гей-га, таке у нас життя.
Наплечники готові, прощай, моє дівча.

Бо до УН належав,
Де вождем був Євген,
А слава України
Хай лине ген, ген, ген.

Гей-гу, гей-га, таке у нас життя.
Наплечники готові, прощай, моє дівча.

Чи впадеш в вовчу пастку,
Чи зловишся на дріт.
На всі питання ката
Даєш один відповідь.

Гей-гу, гей-га, таке у нас життя.
Наплечники готові, прощай, моє дівча.

Славне Закарпаття

Чи ви чули, любі браття,
Про те славне Закарпаття.
І зелену Верховину, }
Самостійну Україну. } 2 р.

Десять тисяч воювали,
Кров невинну проливали.
Тече річка кривавая, }
Несе річка біле тіло. } 2 р.

Несе річка біле тіло,
А в дівчини серце мліло.
Несе річка сестрам брата, }
Жінці мужа, дітям тата. } 2 р.
Діти – «тату», злебеділи,
Та й до річки полетіли.
А в тій річці кров пролята, }
Там ся било Закарпаття. } 2 р.

*Записано від Псьовської
Стефанії Іванівни, 1928 р. н.*

ЗМІСТ

Від упорядника	3
Забуті пісні села зібрані бібліотекарями бібліотек-філій Збараської ЦБС	
Бутин	5
Великі Вікнини.....	6
Залісці	17
Киданці.....	20
Кинахівці.....	23
Охримівці	27
Решнівка	32
Тарасівка	35
Травневе.....	38
Федьківці	42
Чернихівці	43